# ÖNCE SEN

Yazan: **Durmuş Özer** - 1 Ağustos 2008

Sevgili gönül dostları

Sohbetimizde, toplum olarak her gün birçok kez kullandığımız "Önce sen", "Önce sizin olsun", "Önden siz buyurun" gibi deyimler üzerindeki düşüncelerimizi sunacağız.

Söz konusu deyimlerin önemini hayatımızın birçok aşamasında hissederiz. Bu tip sözler bizim ahlâk ölçülerimizi, aile ve okul terbiyemizi, üstün karakter göstergelerimizi temsil eder. "Önce sen" diyebilmek insan karakteri için bir adalet terazisidir âdeta.

Günlük yaşantımızda, bu deyimin önemini en çok hissettiğimiz yerlerden biri de hastanelerdir. Biliyoruz ki insan rahatsızlanınca, bütün dikkati o yönde odaklanır. Ama rahatsızlığı bizden daha fazla olan, daha fazla acı çeken birine, "Önce siz" diyebilme erdemini gösterebilirsek bu büyük bir başarıdır. Yine otobüs ve para çekme kuyruklarında, hatta tuvalet sırasında bile "Buyur, önce sen" diyebilmeliyiz.

İnsanlar, bir kez karşılıklı hak ve hukuka saygılı olmaya alışırlarsa, mahkemelerimizin de işleri hafifler. Başımıza ne gelirse, acelecilik, fırsatçılık anlayışından ve "Öncelik benim olsun" hırsından gelir. Bu tür hazımsızlıklar -ne yazık ki- köy hayatında daha fazla kendini gösteriyor. Komşusunun bamyası, pancarı veya meyvesinin susuzluktan yandığını görse bile, köylü vatandaşımız komşusuna, "Bugün ben değil, sen tarlanı sula" diyebilme erdemini gösteremiyor. Fakat şu sıcak günlerde, suyun damlasının bile çok önemli olduğu zamanda ihtiyacı daha âcil olan komşu için bu tür fedakârlıkları gösterebilmek çok daha fazla önem taşıyor.

Yılın bir bölümünü köyde, bir bölümünü Taşova merkezde geçiren bir kardeşiniz olarak gözlemlerim bu yöndedir. Şehir merkezimizde, "Önce siz" anlayışı, karşılıklı saygı, köylerimize göre daha ileri bir düzeydedir. Bu da şehir kültürünün farkı olsa gerektir.

Sevgili dostlar

Zaman zaman bazı fikirlerimizi espri bâbından sizlerle paylaşıyoruz. Bu noktada hatırıma bir kıssadan hisse geldi.

Adamın biri hocaya; "Bir adak kurbanım var. Bunu nasıl pay edeyim?" diye sorar. Hoca, adak olan kurbana şöyle bir bakar; dağıt dese kıyamaz, dağıtma dese kurban olmaz… Der ki; "Başı bana, kıçı bana, yedide beşi bana, gerisini de dağıt!"

Bu hikâyeden çıkarılacak hisse şudur ki, insan ne kadar eğitimli olursa olsun, içindeki "ben" ve menfaat duygusu çok güçlüdür; rende gibi hep kendine yontmak ister.

Buradan lâfı tekrar insanın bir diğer insana saygısı, öncelik vermesi konusuna getirelim ve bir gerçeği teslim edelim: Bugün bir tevazu erozyonu yaşadığımızı kimse inkâr edemez.

Oysa son dönem tarihimize baktığımızda cephede savaşan askerimizin arkadaşının ileri atılmasını beklemediğini, akıbeti ne olursa olsun kendisini öne attığını görürüz. Günümüz toplumunda aynı sadakat ölçüsü geçerli midir acaba? Maalesef bu soruya evet diyemeyeceğiz. Gerçekleri ne kadar saklamaya çalışsak da kenarından köşesinden dökülür.

Önceliği başkasına tanıma konusunda çok hassas bir dinin, İslâm dininin mensupları olan bizler "Önce siz" mantığından uzaklaşmamış olsaydık bugün elbette daha huzurlu bir toplum olurduk. Maalesef hem birey olarak hem düzen olarak adalet terazisini doğru tartmadığımıza; insanların yaşam biçimleri yüzünden rencide edildiğine, onların âdeta ikinci sınıf vatandaş yerine konulduğuna şahit oluyoruz.

İşte "Önce senin olsun", "Allah öncelikle sana versin" anlayışı sadece lâfta kalmamalı, uygulamaya konulmalıdır ki toplumumuzda huzur ve istikrar devamlı olsun.

"Bugün ben siftah ettim, sen komşumdan alış veriş et" ahlâkı bizlerden ne kadar uzaklaşmış… Oysa hayat mücadelesi içinde, "Önce sen" demeyi başarabilmeliyiz. Şunu iyi bilelim ki, vicdan terazimizin ayarı ile ne kadar oynarsak oynayalım, gerçek nizam ve adalet terazisi, gerçek kilomuzu önümüze mutlaka koyacaktır.

Hoşça kalın.

## Yorum Ekle

**Durmuş Özer**